

HandläggareJohannes Berg
Telefon: 08-508 28 927**Till**Miljö -och hälsoskyddsnämnden
2016-02-02 p. 18**Samråd om program för Solvalla****Remiss från stadsbyggnadsnämnden SDp 2012-17035-53****Förvaltningens förslag till beslut**

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget till program under förutsättning att:
 - a. Bullerskydd utreds i öppningen mellan Ulvsundavägen/Tvärbanan och Arenatorget.
 - b. En fördjupad dagvattenutredning tas fram där åtgärder för att klara miljökvalitetsnormer för Bällstaån beskrivs.
 - c. Skolans läge och utformning anpassas så att bullernivåerna på lekytorna inte överskrider 55 dBA ekvivalent ljudnivå.
 - d. Kompensationsåtgärder för intrång i Solvallaskogen redovisas.
2. Beslutet justeras omedelbart

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett program för den nya stadsdelen Södra Solvallastaden som är tänkt att inrymma cirka 1200-1500 bostäder med viss närservice, skola, förskolor och verksamheter.

Miljöförvaltningen har deltagit i projektgruppen för programmet. Förvaltningen anser att programmet i sin helhet är väl genomarbetat och att det är positivt att de stora parkeringsytorna söder om travbanan omvandlas till bostäder. Med hållplats för tvärbanans Kistalinje i direkt anslutning till den nya bebyggelsen skapas ett stort antal nya bostäder i ett kollektivtrafikhärläge. Miljö- och hälsofrågor har funnits med genom hela processen och utgjort ett viktigt underlag till föreslagen bebyggelse. Området har dock komplicerade förutsättningar gällande såväl buller som närheten till Bällstaån vilket kommer att innebära utmaningar även i det fortsatta arbetet. Miljöförvaltningen är sammantaget positiv till programmet, men några frågor som förvaltningen anser behöver studeras vidare är: ljudmiljön på skolgårdar och i offentliga miljöer, säkerhetsställa att Bällstaåns status och varje kvalitetsfaktor för ekologisk status inte försämras och kompensation för intrång i Solvallaskogen.

Bakgrund

Stockholm växer i snabb takt och stadens målsättning är att 140 000 nya bostäder ska byggas fram till 2030, när Stockholms stad väntas ha mer än en miljon invånare. För att lyckas med denna målsättning behöver bostäder byggas genom en förtätning av befintliga områden, men också genom att helt nya bebyggelseområden utvecklas. Solvallaområdet ingår i den zon som i stadens översiktsplan, Promenadstaden, redovisas som ”centrala stadens utvidgning”. Här är en tät stadsbebyggelse tänkt att växa fram som en del av ett bebyggelsestråk från Alvik via Ulvsunda, med närhet till service och kommunikationer i centrala Sundbyberg.

I detta program redovisas en tänkt utveckling av ett nytt område kallat Södra Solvallastaden, som i huvudsak etableras på nuvarande parkeringsytor. Området är tänkt att innehålla cirka 1200-1500 bostäder med viss närservice, skola, förskolor och verksamheter med anknytning till arenan, bland annat en multisportshall. Solvallaskogen, som görs mer tillgänglig för allmänheten, utgör en värdefull resurs för rekreation intill det nya området. Planering pågår för en ny spårvägslinje mellan Ulvsunda och Helenelund (i Sollentuna kommun), Tvärbana Kistagrenen. En hållplats för spårvägen är tänkt att placeras i direkt anslutning till området.

Programmets huvuddrag:

- ***Innerstadens utvidgning***

Den nya bebyggelsen knyter an till den täta stadsbebyggelsen i Mariehäll på andra sidan Ulvsundavägen. Med den nya tvärbanestationen och den nya kopplingen mellan Solvallaområdet och Mariehäll som etableras i samband med denna, skapas förutsättningar att förlänga den täta kvarterstruktur med stadskvaliteter som etablerats i Mariehäll.

- ***Tillgängliggörande av Solvallaskogen***

Solvallaskogen träningsbana för travhästar görs tillgänglig för allmänheten. Detta innebär att den nya bebyggelsen får tillgång till skogen och den nya kopplingen till Mariehäll innebär att skogen tillgängliggörs ytterligare för de som bor i Mariehäll. De planerade kvarterens gårdar kommer delvis att utgöras av sparade skogspartier.

- ***Betydande tillskott av större lägenheter***

Området planeras främst för lägenheter på tre rum och kök eller större. Detta innebär att området i huvudsak kommer att befolkas av familjer. Detta ställer krav på stort utbud av offentlig och privat service för att undvika ett alltför stort bilberoende i område där den befintliga infrastrukturen redan är ansträngd kapacitetsmässigt.

- ***Aktivt förhållningssätt till buller***

Området är bullerstört från vägtrafik, flyg och spårtrafik. Detta har fått konsekvenser för utformningen av kvartersstrukturen och kommer att få konsekvenser för de framtida lägenheternas utformning.

Programhandlingar finns på:

<http://insynsbk.stockholm.se/Byggochplantjansten/Pagaende-planarbete/PagaendePlanarbete/Planarende/?JournalNumber=2012-17035>

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen har deltagit i projektgruppen för programmet. Förvaltningen anser att programmet i sin helhet är väl genomarbetat och att det är positivt att de stora parkeringsytorna söder om travbanan omvandlas till bostäder. Med hållplats för tvärbans Kistalinje i direkt anslutning till den nya bebyggelsen skapas ett stort antal nya bostäder i ett kollektivtrafikhärläge. Miljö- och hälsofrågor har funnits med genom hela processen och utgjort ett viktigt underlag till föreslagen bebyggelse. Området har dock komplicerade förutsättningar gällande såväl buller som närheten till Ballstaån vilket kommer att innebära utmaningar även i det fortsatta arbetet.

Förvaltningen anser att det är positivt att programmet lägger stort fokus på att främja ekosystemtjänster, det är viktigt att detta fokus följer med genom hela planprocessen.

Miljöförvaltningen är sammantaget positiv till programmet, men lyfter nedan några frågor som förvaltningen anser bör studeras vidare.

Skapa en god ljudmiljö i de offentliga miljöerna (sida 30)

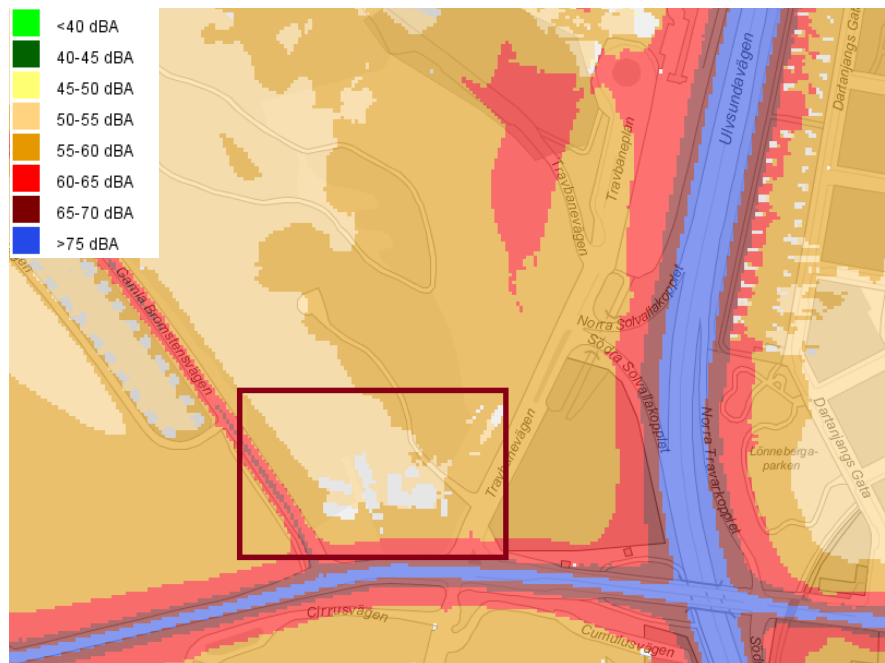
Programmets läge i anslutning till Ulvsundavägen, Bromma flygplats och tvärbanan innebär att bullerfrågan måste hanteras noggsamt i den fortsatta detaljplanprocessen. För att skapa en bättre utomhusmiljö i det planerade parkstråket som löper från Arenatorget till Solvallaskogen bör någon form av bullerskydd mellan tvärbanespåren och Arenatorget övervägas.

Figur 1. Röd heldragen linje visar möjlig placering av bullerskyddsskärm

Säkerhetsställa en god ljudmiljö och bra luftkvalitet på skolgårdar (sida 36)

Placeringen av en skola i planens södra ände är komplicerad då bullernivåerna från Bällstavägen och Gamla Bromstensvägen är höga och platsen påverkas av markbuller ifrån Bromma flygplats. Miljöförvaltningen anser att bullerproblematiken i första hand bör lösas genom att skolan placeras så långt ifrån bullerkällorna att riktvärdena klaras. Bullerskyddsskärmar bör enbart övervägas om detta visar sig ogenomförbart. Se bullerutredning sida 13

Figur 2. Området inom rektangeln visar var plats finns för framtida skola

Säkerhetsställ att statusen på Bällstaån inte försämras (sida 48)

Då planen ligger inom Bällstaåns avrinningsområde behöver stor hänsyn tas till dagvattenhantering i det fortsatta detaljplanearbetet. Bällstaån har i dagsläget icke tillfredställande ekologisk status och översvämmas lätt vid skyfall.

Genom EU-domstolens förhandsavgörande i den så kallade ”Weserdomen” (C-461/13) har rättsläget avseende ickeförsämringskravet i vattendirektivet förtydligats. Domen innebär i korthet att en verksamhet inte kan meddelas tillstånd när denna verksamhet kan innebära en försämring av en vattenförekomsts ytvattenstatus eller äventyra uppnåendet av god ytvattenstatus för vattenförekomsten. En försämring av ytvattenstatus föreligger enligt avgörandet så snart en enskild kvalitetsfaktor försämras till en lägre status och när en enda parameter försämras för en vattenförekomst som redan befinner sig i lägsta statusklass. Detta medför att en detaljplan inte får godkännas om planen medför att en enskild kvalitetsfaktor försämras till en lägre status eller försämras alls för det fall att statusen befinner sig på lägsta nivå, samt om planen riskerar att försvåra uppnåendet av god status.

Mot denna bakgrund innebär avgörandet från EU-domstolen att det ställs längre gående krav än tidigare på framtagandet av underlag för enskilda provningar av verksamheter och planer. Eftersom det är en förutsättning i provningen av en detaljplan att miljökvalitetsnormerna kan innehållas och att

prövningsmyndigheten kan upphäva en plan om det inte är visat att miljökvalitetsnormerna innehålls är det särskilt viktigt att beakta denna nya praxis i framtagandet av planhandlingar och miljökonsekvensbeskrivning m.m.(jmf. 5 kap. 2 § 1 pt och 11 kap. 11 § PBL).

Av programhandlingarna framgår att en fördjupad dagvattenutredning ska tas fram, det är bra och nödvändigt. I den fördjupade dagvattenutredningen behöver åtgärder för att klara miljökvalitetsnormer enligt den nya kravbilden som beskrivits ovan för Bällstaån specificeras. Detta innebär att olika typer av kompensationsåtgärder beskrivs och vilka effekter dessa får på halterna av de ämnen som ån har problem med (fosfor, zink, PAH). Det ska understrykas att det är oklart hur Weserdomen kommer att tillämpas. Kompensationsåtgärder kommer måhända inte att vara en tillräcklig åtgärd. Det är istället fråga om att begränsa påverkan så att denna inte blir mer än obetydlig.

I den dagvattenutredning som tagits fram saknas en redovisning av kemisk status för Bällstaån (dagvattenutredning, sida 3). Miljöförvaltningen erfar att den kemiska statusen inte uppnås i dagsläget på grund av två för höga halter av Benso(b)fluoranten och Benso(g,h,i)perylene.

Den detaljplanelagda dagvattendammen som nämns i dagvattenutredningen (sida 8) är osäker enligt Stockholms Vatten och det kommer att göras ett omtag med projekteringen. Kostnaderna för dagvattendammen bedöms som stora och beräknade effekter för fosfor och zink väldigt låga. Problemet med den kemiska statusen för Bällstaån är viktigt att ta med i den fortsatta planeringen av en drivmedelsstation inom området. Denna behöver utformas på ett sådant sätt att den inte riskerar att försämra statusen ytterligare genom spill.

En checklista för dagvattenutredningar har tagits fram av Stockholms stad och finns tillgänglig på:

<http://www.stockholm.vatten.se/globalassets/pdf1/avloppsvatten/dagvatten/checklista-dagvattenutredningar-stockholms-stad-2015-06-03.pdf>

Kompensera för intrång i naturmiljön (sida 35)

Det är positivt att de planerade kvarterens gårdar delvis utgörs av de sparade skogspartierna. Den planerade bebyggelsen kommer dock ändå att ta mindre delar av värdefull naturmark i anspråk genom intrång i Solvallaskogen. Intrånget sker dock i utkanten av

befintliga nätverk och riskerar inte att skära av någon viktig spridningskorridor. Likväl är det viktigt att de intrång som sker kompenseras genom kompensationsåtgärder i framtida bebyggelsen.

Slut.

Bilagor

1. Ett liv i rörelse